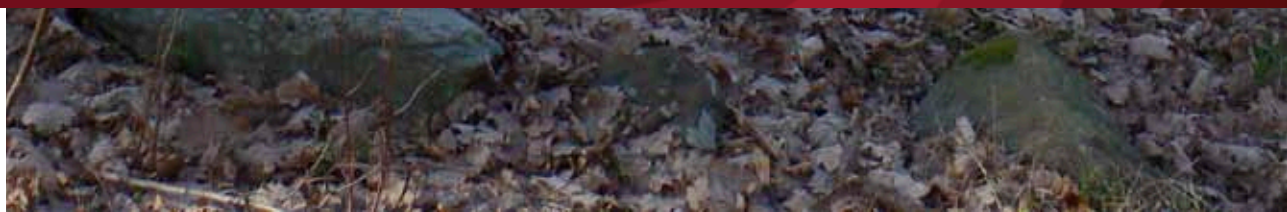

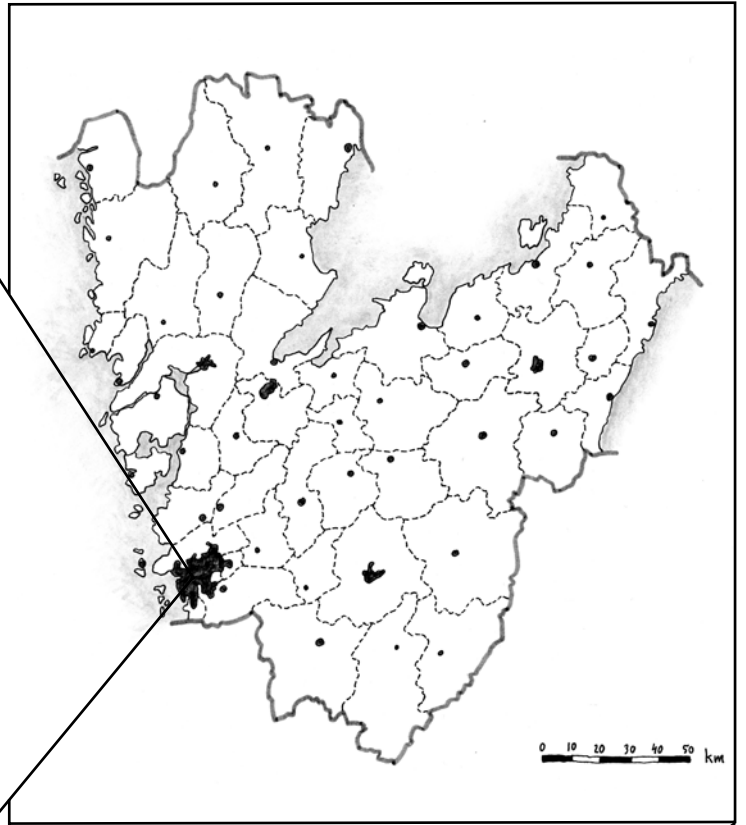
Slottsskogen 719:4 med flera

Göteborgs socken och kommun. Särskild utredning

Mats Sandin

*Slottsskogen 719:4 med flera,
Göteborgs socken och kommun
Särskild utredning*

Mats Sandin

Slottsskogen 719:4 med flera, Göteborgs socken och kommun
Särskild utredning

Kulturhistoriska rapporter 80
© Rio Kulturkooperativ 2010

Fastighet: Slottsskogen 719:4 m.fl., Göteborgs socken, Göteborgs kommun, Västra Götalands län

Länsstyrelsebeslut dnr: 431-2035-2010

Belägenhet i SWEREF 99:   Område Nord - Norr 6398070 meter, Öst 317135 meter.
  Område Syd - Norr 6397512, Öst 317332

Höjd över havet: Område Nord - 24-35 meter. Område Syd - 22-35 meter.

Beställare: Stadsbyggnadskontoret, Göteborg

Projektnummer: 1027

Projektansvarig: Petra Rudd

Fältansvarig: Mats Sandin

Övrig personal: Petra Rudd och Malou Backlund Blank (praktikant Göteborgs Universitet)

För personalens meriter hänvisas till Rio Kulturkooperativs hemsida.

Fältarbetstid: 2010-04-15 – 2010-04-16

Undersökningsområdenas sammanlagda storlek: 27 200 m²

Arkiv: Rio Kulturkooperativ

Foton: Där fotograf ej anges är bilder tagna av fältpersonalen.

Omslagsbild: Sökschakt 1 i område Nord. Foto taget mot söder.

Orienteringskarta: Framställd av Rio Kulturkooperativ med data från Map Maker, FMIS samt Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Topografisk grundkarta samt plankarta: Tillhandahållen av beställaren.

Övriga kartor och situationsplaner: Framställda av Rio Kulturkooperativ.

Redigering och layout: Optimal Press

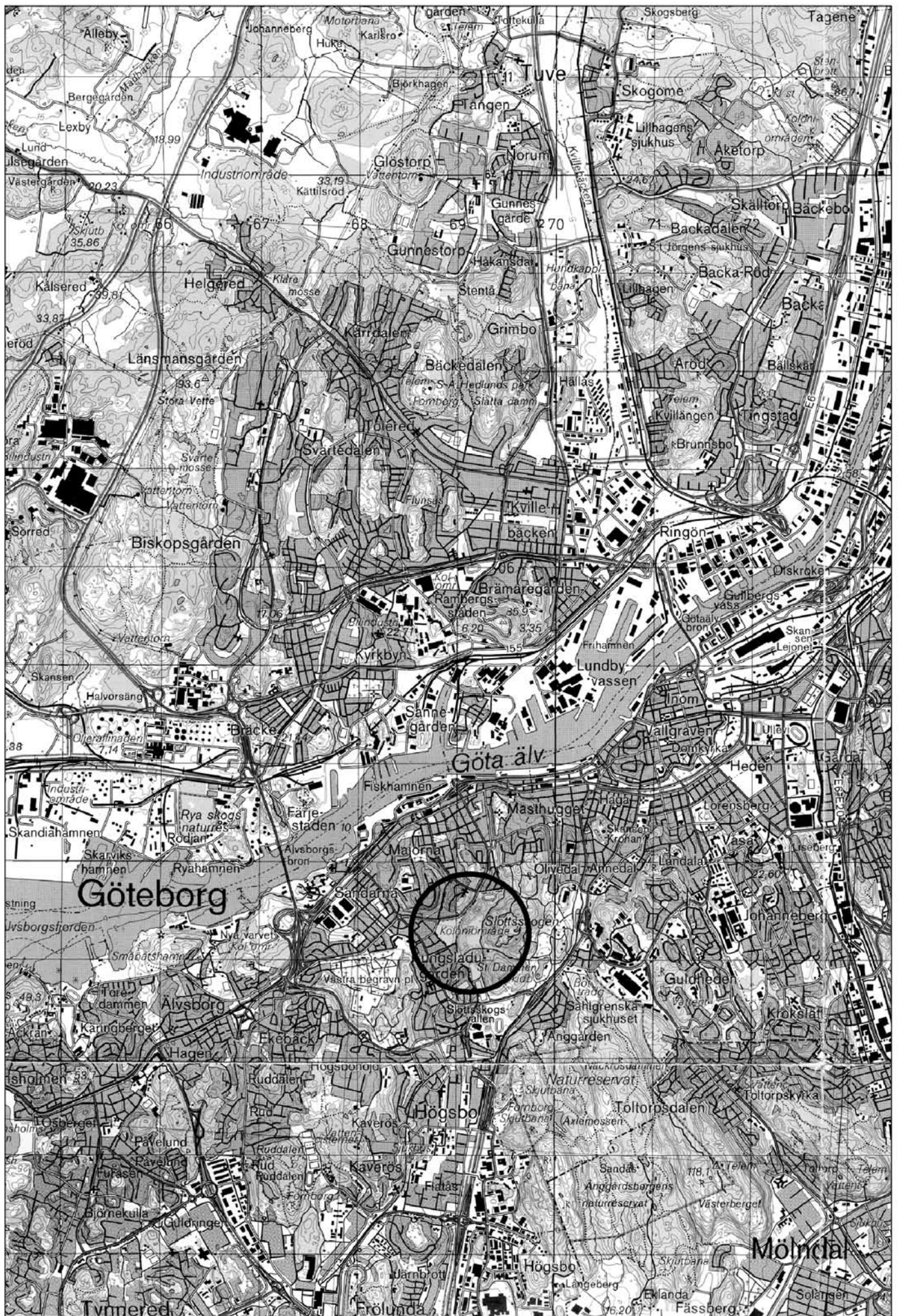
Tryck: Nordbloms Trycksaker AB, Hamburgsund

Sökord: Särskild utredning, Slottsskogen, Göteborg.

Rio Kulturkooperativ
Ekelidsvägen 5
457 40 FJÄLLBACKA
www.riokultur.se
rio@riokultur.se

Innehåll

<i>Sammanfattning</i>	<i>5</i>
<i>Syfte</i>	<i>7</i>
<i>Metod</i>	<i>7</i>
<i>Undersökningsområdet</i>	<i>7</i>
<i>Fynd</i>	<i>10</i>
<i>Anläggningar</i>	<i>10</i>
<i>Analysresultat</i>	<i>10</i>
<i>Tolkning</i>	<i>10</i>
<i>Antikvarisk bedömning</i>	<i>11</i>
<i>Källor</i>	<i>11</i>
<i>Bilagor</i>	<i>13</i>
<i>1. Schaktbeskrivning</i>	

III. 1. Platsen för utredningen markerad på topografisk karta.

Slottsskogen 719:4 med flera, Göteborgs socken och kommun Särskild utredning

Sammanfattning

På uppdrag av Länsstyrelsen i Västra Götalands län har Rio Kulturkooperativ utfört en särskild utredning inom fastigheten Slottsskogen 719:4 m. fl. med anledning av att Göteborgs Stad avser att planlägga två områden för kolonistugor och odlingslotter vid Slottsskogsgatan respektive Ekedalsgatan i Göteborg.

De två utredningsområdena ligger inom Slottsskogen, vilken utgjort en park i mer än 100 år, och har dessförinnan tillhört Kungsladugårds ägor. I närområdet till utredningsområdena finns ett antal fornlämningar i form av boplatser, fyndplatser för slagen flinta, uppgifter om en hållkista samt en stensättning. Utifrån fornlämningsbilden fanns förhoppningar att eventuellt finna lämningar från stenålder till och med järnålder.

Utredningsområdet bestod av två områden - Område Nord och Område Syd. Område Nord utgjordes av en gräsbevuxen sluttning i ett sadelläge mellan två större bergspartier. Område Syd utgjordes av en gräsbeklädd dalgång på gränsen mellan ett skogsbeklätt bergsparti och ett villaområde.

I samband med utredningen upptogs 18 sökschakt. Inom Område Nord upptogs 8 schakt (S1-S8) och inom Område Syd upptogs 10 schakt (S9-S18). I sju av schakten påträffades ett sparsamt fyndmaterial bestående av tre kärnor, sju avslag, sexton bitar övrigt slagen flinta, två splitter samt ett bränt ben. Därutöver påträffades ett sentida material i

form av ett kritpipsskaft, porslin, tegel, glas och några skärvor yngre rödgods. Fyndmaterialet påträffades huvudsakligen i matjorden. Inga anläggningar eller kulturlager framkom, ej heller återfanns några daterande förhistoriska fynd.

Efter avslutad undersökning anser Rio Kulturkooperativ att inga ytterligare antikvariska åtgärder krävs inför exploatering av undersökt område.

III. 2. Översikt över utredningsområdenas placering invid Slottsskogen. Skala 1:10 000.

Syfte

Målet för den särskilda utredningen var i första hand deskriptivt (planerings- och beslutsunderlag). Vid den särskilda utredningen ställdes krav på att ambitionsnivån skulle vara tillräckligt hög för att motsvara undersökningens syfte.

Syftet var att alla lämningar inom området skulle vara kända och bedömda avseende fornlämningsstatus efter avslutad utredning.

Målgrupper för undersökningens resultat var första hand företagare, länsstyrelsen samt undersökare.

Metod

Inledningsvis genomgicks äldre kartmaterial över området. Därefter inventerades utredningsområdet. Inventeringen inriktades på att identifiera lämpliga boplatsslägen samt efterforskande av potentiella gravar och gravlägen. Vid sådana lägen drogs sedan sökschakt med grävmaskin. Sökschaktens bredd var cirka 1,2 meter och hade varierande längder och djup. Sökschaktningen utfördes i tunna skikt och lagren genomgrävdes för hand. De i sökschakten påträffade fynden separerades utifrån iakttagen lagerföljd och kontext. Därefter sorterades fynden i fält för att återdeponeras i respektive grävenhet. Schakt fotodokumenterades, beskrevs och mättes in med GPS.

Undersökningsområdet

Utredningen omfattar två områden vilka här kommer att benämnas Nord och Syd. Båda utredningsområdena ligger på den västliga sidan av Slottsskogen, vid foten av den höjdrygg som löper genom parken i nord-sydlig riktning, *illustration 1 och 2*.

Båda utredningsområden ligger inom Slottsskogen, som utgjort en park i 135 år. Dessförinnan tillhörde detta område Kungsladugårds ägor och namnet kan härledas till Älvsborgs slott vars ruin fortfarande finns vid Klippan invid Röda Sten. Området användes i huvudsak till betesmark, odling och jakt. Under 1800-talet då staden Göteborg började expandera sågs området som lämpligt för rekreation. 1874 blev området den stadspark den idag är.

I det direkta närområdet till aktuella utredningsområden finns fornlämningar i form av en boplat, fyra fyndplatser för slagen flinta, en uppgift om en hållkista samt en stensättning. Utifrån fornlämningsbilden fanns förhoppningar att eventuellt finna lämningar från stenålder fram till och med järnålder.

Inom område Nord finns uppgift om en hållkista (Göteborg 177). Platsen är belägen i en dalgång nordost om Slottsskogskolonin, vid den östra delen av en gärdesgård. På platsen har ett fyndmaterial bestående av två slipade yxor, ett flintblad samt två avslag med retusch (GAM 44828-44830, 52572) ha påträffats. I närområdet finns två fyndplatser där det insamlats slagen flinta (Göteborg 29 och 30).

I närområdet till område Syd återfinns en boplat (Göteborg 36), ett antal fyndplatser för slagen flinta (Göteborg 31, 32 och 35), en fyndplats för en trindyxa (Göteborg 266), samt en stensättning (Göteborg 178).

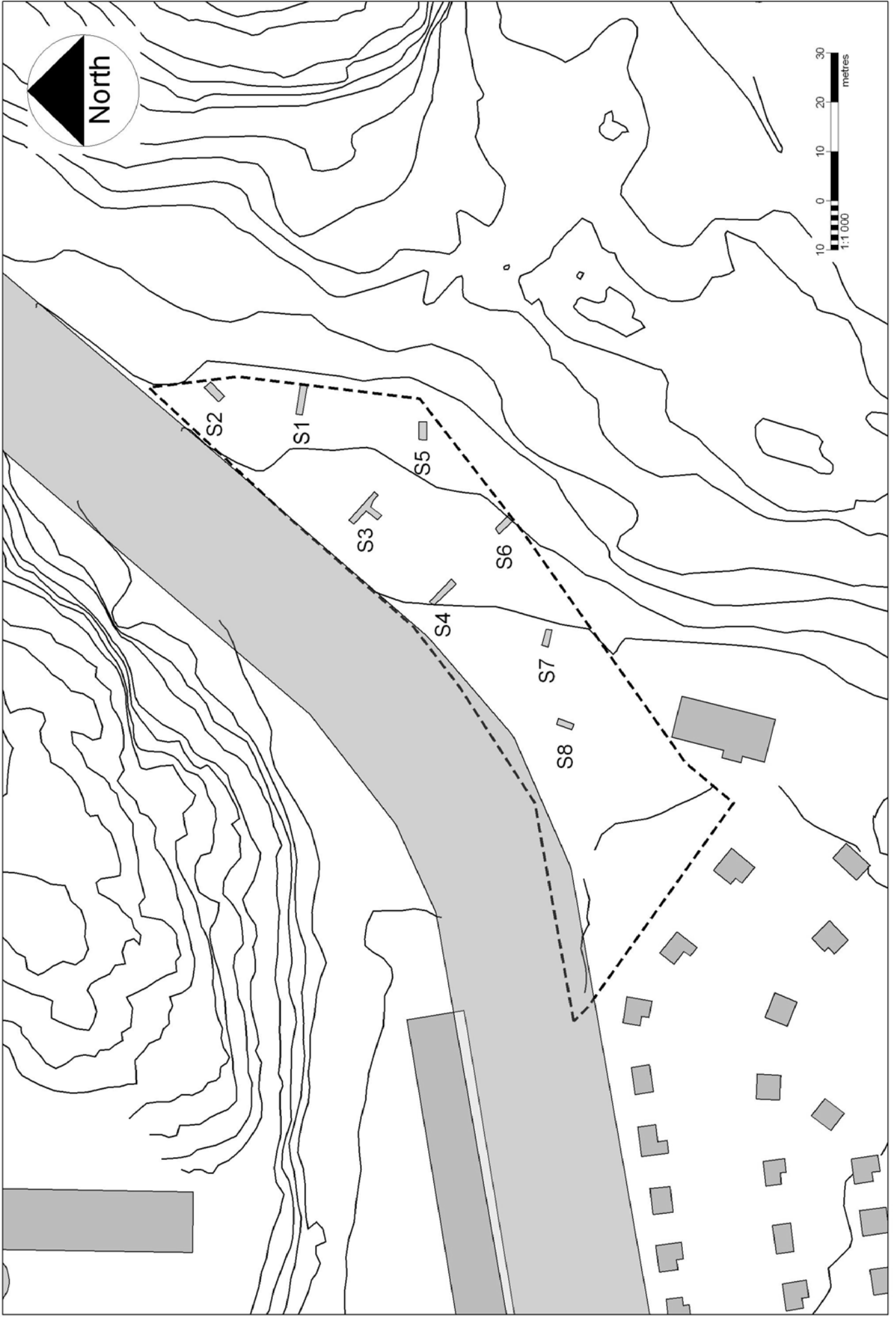
Ingen av dessa lämningar har tidigare varit föremål för arkeologisk undersökning.

Undersökningsresultat

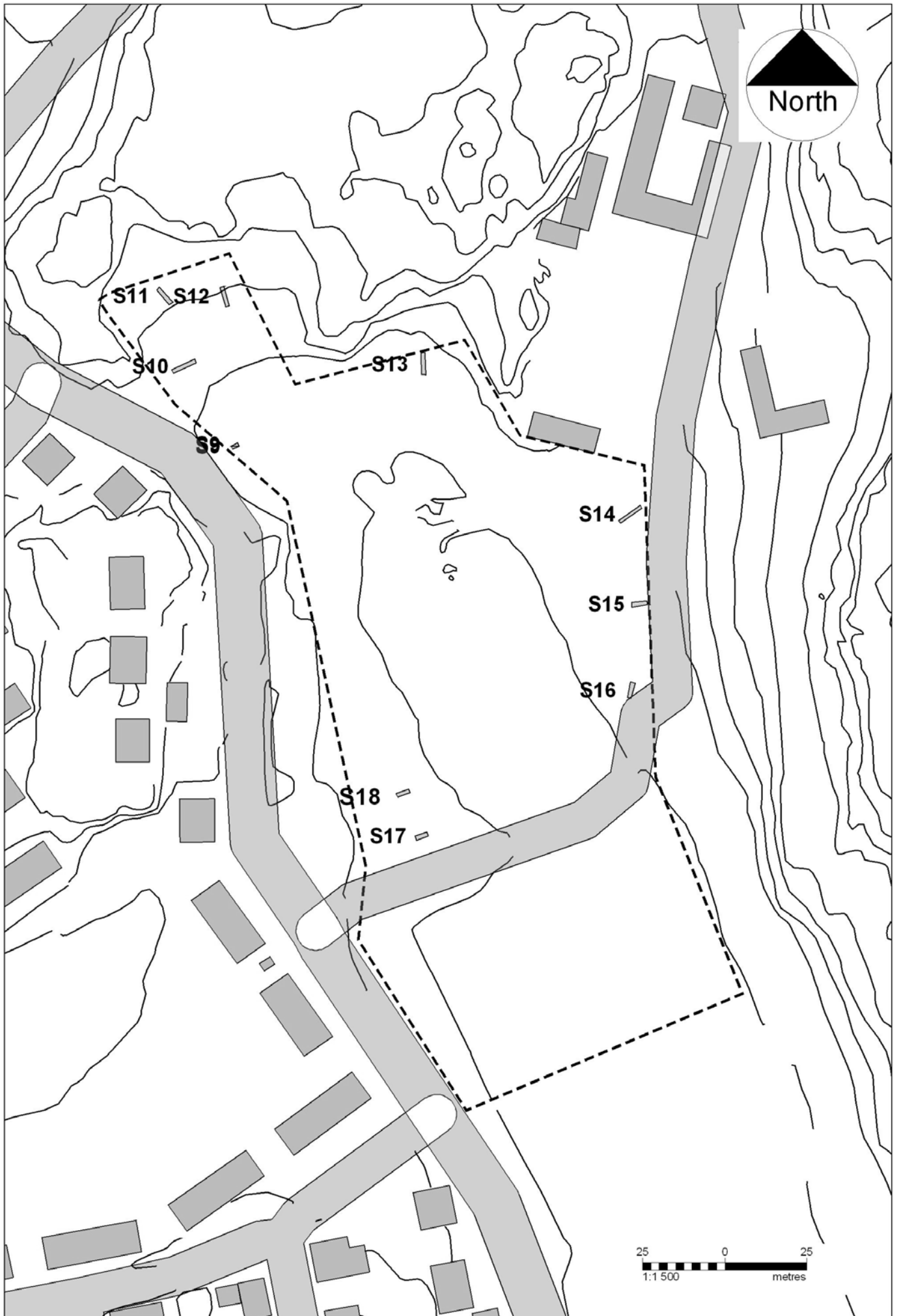
Vid inventering av de två områdena framkom några lämpliga lägen vilka kom att sökschaktas. I samband med den särskilda utredningen upptogs 18 sökschakt. Inom område Nord upptogs 8 schakt (S1-S8) och inom område Syd upptogs 10 schakt (S9-S18).

Inom område Nord lades huvuddelen av sökschakten mot den östra kanten av området med anledning av att denna del minst blivit utsatt av sentida störande verksamheter. Schakten var mellan 4-7 meter långa och cirka 0,4-1,2 meter djupa. I undersökningsområdets östliga och sydöstliga kant fanns en smal korridor där det fanns opåverkade lager (S1, S2, S5, S6 och S7) I övrigt så var huvuddelen av ytan till största delen störd av omrörda och påförda lager. Genom området har det även dragits ledningsschakt, *illustration 3 och 5 samt bilaga 1*.

Inom område Syd lades sökschakten på mer höglänta platåer eller svaga sluttningar ner mot dalsänkan. I områdets södra och mellersta del var stora delar påverkade av sentida

III. 3. Schaktkarta över område Nord. Skala 1:1000.

III. 4. Schaktkarta över område Syd. Skala 1:1500.

Ill. 5. Översikt av område Nord. Foto taget mot S.

verksamhet som fotbollsplaner, vägar, byggnader med mera. Här fanns även ett stort område som var helt uppbyggt till ca 2-3 meters höjd av påförda massor (invid S15 och S16). I områdets norra del fanns en platå i närhet till en av fyndplatserna (Göteborg 32). Trots höjdnivåer och ett topografiskt ypperligt läge så visade sig ytan bli ganska ointressant. I detta område påträffades endast två kärnor, enstaka avslag och lite övrigt slagen flinta (S9, S10 och S11). I områdets nordöstra delar drogs schakt i två opåverkade sluttningar (S13 och S14) vilka tyvärr ej resulterade i något fyndmaterial, *illustration 4, 6 och 7 och bilaga 1*.

Fynd

I sju av schakten påträffades ett sparsamt fyndmaterial bestående av tre kärnor, sju avslag, sexton bitar övrigt slagen flinta, två splitter samt ett bränt ben. Därutöver påträffades ett sentida material i form av ett fragment till en kritpipa, ett tjugotal porslinsskärvor, ett flertal glasskärvor, tre skärvor yngre rödgods och en stor mängd tegelkross. Fyndmaterialet

påträffades huvudsakligen i matjorden. Det återfanns inga daterande förhistoriska fynd, *bilaga 1*.

Efter fyndgenomgång och beskrivning återdeponerades fynden i schakten där de påträffades.

Flintmaterialet har sorterats med stöd av "Sorteringsschema för flinta", Andersson et al. 1978.

Anläggningar

Inga anläggningar eller kulturlager iaktogs i schakten.

Analysresultat

Inga vetenskapliga analyser har genomförts i samband med dessa undersökningar.

Tolkning

Det i huvudsak rudimentära fyndmaterialet som påträffats utgör ingen grund för att anse att det vid utredningen påträffats några forn lämningar. Dock bör de intilliggande ytor som ej berörts av utredningen inte ses som inne-

Ill. 6. Översikt över den nordliga avsatsen i område Syd. Foto taget mot N .

hållslösa. Ytan direkt nordost om område Nord kan fortfarande innehåll rester av den förmodade hållkistan. Detsamma gäller exempelvis det område som ligger direkt norr om område Syds nordligaste del.

Antikvarisk bedömning

Efter avslutad undersökning anser Rio Kulturkooperativ att inga ytterligare antikvariska åtgärder krävs inför vidare exploatering av undersökt område.

Källor

Andersson, Stina; Rex Svensson, Karin; Wigforss, Johan

1978

Sorteringsschema för flinta. Fyndrapporter 1978. Göteborgs Arkeologiska Museum.

III. 7. Petra och Malou undersöker jordlager i S10. Foto taget mot N.

Bilagor

Bilaga 1. Schaktbeskrivning

Djupmått och schaktets storlek i meter, jämför illustration 3 och 5.

Schakt 1 – Område Nord

Riktning: Ö-V

Längd: 5,5

Bredd: 1,2

Djup: 1,2

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,2 Grå siltig och humös sand som tunnare ut åt V

0,2-0,4 Brun humös grusig och stenig sand

0,4-0,7 Rödgrå grusig och stenig sand

0,7- Grå grusig silt

Kommentar: I lager 2 framkom ett fragment av en kritpipa. I övrigt 4 avslag, 8 övrigt slagna flintor och en del naturligt frostsprängda flintor.

Schakt 2 – Område Nord

Riktning: NO-SV

Längd: 4

Bredd: 1,2

Djup: 1,1

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,2 Grå siltig ngt humös sand

0,2-0,5 Rödgrå grusig och stenig sand

0,5-0,7 Silt

0,7- Lera

Kommentar: Fynd av modernt material som glas, porslin (sent 1800-tidigt 1900-tal) samt en naturlig flinta.

Schakt 3 – Område Nord

Riktning: NV-SO samt avstickare åt SV

Längd: 7 och 4

Bredd: 1,2

Djup: 0,5

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1- Recenta massor

Kommentar: Under grässvålen framkom recenta påförda massor i vilka det påträffades tegel, betongrester, armeringsjärn.

Schakt 4 – Område Nord

Riktning: NV-SO

Längd: 6,5

Bredd: 1,2

Djup: 0,95

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1- Recenta massor

Kommentar: Under grässvålen framkom störda påförda massor i vilka det påträffades stenkross, frigolit och asfalt.

Schakt 5 – Område Nord

Riktning: Ö-V

Längd: 6

Bredd: 1,2

Djup: 0,9

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,5 Grå till brungrå stenig och grusig sand

0,5-0,6 Mörkt grå till mörkt brungrå stenig och grusig sand

0,6-0,8 Rödgrå stenig och grusig sand

0,8- Kompakt grusig och stenig sand

Kommentar: Påförda recenta massor framkom från mitten av schaktet och breder ut sig västerut mot den intilliggande vägen. I övriga delen av schaktet påträffades recenta fynd i lager 2. I lager 4 påträffades naturlig och frostsprängd flinta. I övergången till underliggande lager hittades ett splitter samt en kärna av flinta.

Schakt 6 – Område Nord

Riktning: NV-SO

Längd: 4

Bredd: 1,2

Djup: 0,8

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,4 Brungrå grusig silt

0,4-0,7 Rödgrå siltig sand

0,7- Kompakt siltig sand

Kommentar: Inga fynd.

Schakt 7 – Område Nord

Riktning: Ö-V

Längd: 4

Bredd: 1,2

Djup: 0,5

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,25 Brungrå humös lera

0,25- Gul siltig sand

Kommentar: Fynd i matjorden av ett svallat avslag, ett fragment bränt ben och en naturlig flinta. I schaktets östra kant framkom recenta påförda jordmassor med fynd av tegel, porslin och glas.

Schakt 8 – Område Nord

Riktning: NO-SV

Längd: 4

Bredd: 1,2

Djup: 0,4

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1- Recenta massor

Kommentar: Under grässvålen framkom recenta påförda massor i vilka det påträffades bl a asfalt.

Schakt 9 – Område Syd

Riktning: Ö-V

Längd: 4

Bredd: 1,2

Djup: 0,8

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,4 Matjord

0,4-0,5 Gul sand med sten och grus

0,5-0,7 Gul sand

0,7- Kompakt sand

Kommentar: Fynd i matjorden av ett avslag samt 2 övrigt slagna flintor. Här påträffades även porslin, glas och tegelkross mm. I lager 3 hittades 1 splitter och 1 övrigt slagen flinta.

Schakt 10 – Område Syd

Riktning: NO-SV

Längd: 7

Bredd: 1,2

Djup: 1,0

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,4 Matjord, sandig

0,4-0,6 Rödgrå siltig sand

0,6- Varviga gula siltlager och grå sandlager

Kommentar: Fynd i lager 3 av 1 övrig kärna samt 4 övrigt slagna flintor. I schaktets nordostliga del grävdes ett djupschakt till 2,3 m djup.

Schakt 11 – Område Syd

Riktning: NO-SV

Längd: 6,1

Bredd: 1,2

Djup: 1,35

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,25 Matjord

0,25-0,5 Grågul siltig sand

0,5-0,1,1 Grusig och stenig lera

0,1- Varvig lera med tunna sand och gruslinser

Kommentar: Fynd i matjorden av recenta fynd som glas och porslin. I lager 0,25-0,5 påträffades 1 kärna, 1 avslag, 1 splitter och en svallad övrig flinta. I schaktets sydostliga del grävdes ett djupschakt till 2,2 m djup.

Schakt 12 – Område Syd

Riktning: N-S

Längd: 6

Bredd: 1,2

Djup: 0,35

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,2 Matjord

0,2-0,35 I norra delen ett gruslager på hälleberg men i söder en störning som påverkar halva schaktet.

Kommentar: Endast recenta fynd påträffades i schaktet.

Schakt 13 – Område Syd

Riktning: N-S

Längd: 6

Bredd: 1,2

Djup: 0,3

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,25 Matjord

0,25- Gul lera med sten

Kommentar: Fynd av tegel, glas och porslin i matjorden samt en övrig flinta i det underliggande lagret

Schakt 14 – Område Syd

Riktning: NO-SV

Längd: 8

Bredd: 1,2

Djup: 0,5

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,3 Matjord

0,3-0,4 Påförda recenta massor

0,4- Lera

Kommentar: Recenta fynd och en del övrigt slagna och naturliga flintor påträffades i schaktet. En störning i form av ett ledningsschakt (NNO-SSV)

Schakt 15 – Område Syd

Riktning: Ö-V

Längd: 4

Bredd: 1,2

Djup: 1,2

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,3 Matjord

0,3-0,95 Påförd lera med mycket skalgrus

0,95-1,15 Matjord (äldre original horisont)

1,15- Lera

Kommentar: Fynd av recent material.

Schakt 16 – Område Syd

Riktning: N-S

Längd: 5

Bredd: 1,2

Djup: 0,65

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,4 Matjord blandat med påförda massor

0,4- Lera

Kommentar: Fynd av recent material. I de påförda massorna iaktogs skalgrus.

Schakt 17 – Område Syd

Riktning: NO-SO

Längd: 3,5

Bredd: 1,2

Djup: 1,2

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,3 Matjord

0,3-0,6 Påförda recenta massor
0,6-0,85 Äldre matjordshorisont
0,85-1,05 Grå sandig slit
1,05- Ljusgrå siltig sand
Kommentar: Fynd av recent material i den äldre matjordshorisonten i form av yngre rödgods, porslin, glas och tegel.

Schakt 18 – Område Syd

Riktning: NO-SO

Längd: 4

Bredd: 1,2

Djup: 1,05

Lagerbeskrivning:

0-0,1 Gräs

0,1-0,3 Matjord blandat med påförda recenta massor

0,3-0,65 Äldre matjordshorisont

0,65-0,75 Röd gul slit

0,75- Lera

Kommentar: Fynd av recent material i den äldre matjordshorisonten i form av yngre rödgods, porslin, glas och tegel.

